

**การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาต้นการจัดการเรียนการสอน
ของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ตามทัศนะของนักศึกษาและอาจารย์**

**A Study of the Needs for Instruction Development of
Faculty of Science and Technology in Rajamangala University
of Technology Phra Nakhon According to the Perception
of Students and Teachers**

พิชญภา ที่พึ่ง^{1*}

¹นักศึกษา สาขาวิชาบริหารอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ กรุงเทพฯ 10800

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาต้นการจัดการเรียนการสอนของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ตามทัศนะของนักศึกษาและ 2) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาต้นการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ กลุ่มประชากร ประกอบด้วย นักศึกษา 220 คน และอาจารย์ 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษา มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาต้นการจัดการเรียนการสอนสูงสุด คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านที่มีความต้องการ จำเป็นต่ำสุด คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน อาจารย์มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาต้น การจัดการเรียนการสอน โดยด้านที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา คือ 1) ด้านการบริหารงบประมาณ มีความ ต้องการจำเป็น คือ ผู้บริหารพิจารณาการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเพียงพอ และ ผู้บริหารจัดหางบประมาณภายนอกเพื่อใช้ดำเนินการพัฒนาคณะในด้านต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และ 2) ด้านการ บริหารทั่วไปมีความต้องการจำเป็น คือ ให้ผู้บริหารพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของคณะให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ

Abstract

The purpose of this research were to study the needs in the instruction development of the Faculty of Science and Technology in Rajamangala University of Technology PhraNakhon, according to the students' and the teachers' perception. The study target groups consist of 220 students and 45 teachers. The tool used was the questionnaires. The data analysis was the percentage, the mean, and the standard deviation.

It was found that the needs in the instruction development according to the students' perception was the building area at the high level. And the minimum need was the assessment and evaluation of the instruction.The needs in the teacher's perception is the budget management. As for the teachers' needs, it was shown that the administrators should buy sufficient instructional materials and they should find external budget to develop the faculty in various topics efficiently. As for general administration, their needs were that the administrators should develop the faculty information system to be always up-to-date.

คำสำคัญ : ความต้องการจำเป็น การพัฒนาต้นการจัดการเรียนการสอน ทัศนะของนักศึกษาและอาจารย์

Keywords : The Needs, The Instruction Development, The Students' and Teachers' Perception

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษา เป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุน ให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันกำลังมีการเปลี่ยนแปลงหลายด้าน ตามกระแสโลกาภิวัตน์ โดยเฉพาะทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งสะท้อนให้เห็นภาพอนาคตของสังคมไทยที่ก้าวไปสู่การแข่งขันในสังคมเศรษฐกิจที่รุนแรงยิ่งขึ้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นพระราชบัญญัติที่เน้นการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย โดยมีจุดเน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียน ทั้งด้านการบริหาร การจัดการเรียนการสอน และมีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้เรียนตามความถนัด ตามความสนใจ และได้รับการบริการด้านการศึกษาจากรัฐอย่างมีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 2)

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตราที่ 22 กำหนดว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ สิ่งสำคัญในการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัตินี้ คือ ผู้เรียนต้องได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียน

บ้าน และสังคมพร้อมกันไปอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนต้องสื่อความเข้าใจกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมไทยได้ทราบว่าการเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่และตลอดเวลาการเรียนรู้ทั้งทางด้านปัญญาและอารมณ์ควบคู่กันไป โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนในการจัดและพัฒนาการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, คำนำ)

สถาบันอุดมศึกษาจึงเป็นแหล่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติ บุคลิกภาพ และพัฒนานิสัยของนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งนักศึกษาแต่ละคนจะมีลักษณะประจำตัวที่แตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมที่ได้รับมาตั้งแต่เยาว์วัยทั้งสภาพร่างกายและจิตใจ ตลอดจนความรู้ความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคลที่ไม่เหมือนกัน สิ่งเหล่านี้มีผลต่อการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาเป็นวัตถุดิบที่สำคัญที่สุดในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาและรับใช้สังคมจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง

สภาวะทางการศึกษาในปัจจุบันมีสภาพการเปลี่ยนแปลงที่คล้ายคลึงกัน สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งมีแรงกดดันเป็นอย่างมาก จำนวนสถาบันอุดมศึกษามีมากขึ้น มีอิสระในการจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เปิดใหม่ หรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ขยายสาขาหรือวิทยาเขตเข้าไปในจังหวัดต่าง ๆ จึงเกิดความหลากหลายและมีความซับซ้อนในการจัดการศึกษามากกว่าเดิม ด้วยเหตุที่มีสถานศึกษาเพิ่มขึ้นความยากลำบากในการเข้าศึกษาต่อใน

ระดับอุดมศึกษาลดความเข้มข้นลง บัณฑิตที่จบออกมามีจำนวนมากและไม่ได้คุณภาพเท่าที่ควร คุณลักษณะของบัณฑิตบางประการไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานหรือนายจ้าง สิ่งก็ตามมา คือ ปัญหาการว่างงานของบัณฑิต ดังนั้น สถาบันการศึกษาที่ไม่ได้คุณภาพ หรือได้คะแนนการประเมินคุณภาพในเกณฑ์ต่ำจากการประเมินของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) และสำนักงานพัฒนาระบบราชการ (กพร.) ประสบปัญหาในตลาดการศึกษาในอนาคตได้เช่นกัน การขยายตัวการผลิตบัณฑิตของสถาบันมีมาอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ทรัพยากรมีจำนวนจำกัด จึงมีผลให้การจัดการศึกษาและสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นทำได้ไม่ตรงตามเป้าหมาย (รัชฎาธิ์โสภณ, 2539: 1)

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศกฎกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับ “กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา” ตามพระราชบัญญัติการศึกษาชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 2545 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ดังนั้น การปรับตัวด้านต่าง ๆ ของคณะต้องเริ่มใหม่ คือ ต้องมีการปรับหลักสูตรใหม่ทั้งหมดให้ได้เกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตลอดจนการพัฒนาทวิวิธีการสอนและการวัดการประเมินผล เพื่อให้มั่นใจว่าคุณวุฒิที่บัณฑิตได้รับนั้นมีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของ

ตลาดแรงงานสากล (เอกสารการประชุมอธิการบดีระดับอุดมศึกษา เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา: 2550)

การศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีผู้ศึกษาไว้มากมาย โดยสรุปแล้ว พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่จะประสบปัญหาต่าง ๆ ได้แก่ ปัญหาด้านการเงิน ปัญหาด้านการเรียนการสอน ปัญหาด้านอารมณ์ ปัญหาด้านสังคม ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาด้านครอบครัว และปัญหาความไม่พอใจสถาบัน เป็นต้น ในส่วนของความต้องการของนักศึกษา ก็เช่นเดียวกัน เมื่อเกิดปัญหาขึ้นแล้วมักจะเกิดความต้องการเพื่อตอบสนอง หรือแก้ไขในสิ่งที่เป็นปัญหาและความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุดในการผลิตบัณฑิตและจากงานวิจัยของวิชิตสุรัตน์เรื่องชัย (2549: 105-118) พบว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ตามความคิดเห็นของคณาจารย์ที่พบมากที่สุด มีความคิดเห็นว่า ไม่มีเวลาเตรียมการสอนเนื่องจากภาระงานสอนและงานอื่น ๆ มากเกินไป นิสิตไม่มีความพร้อม ส่วนความคิดเห็นของนิสิตที่พบมากที่สุด ได้แก่ อาจารย์ขาดเทคนิคการสอน ขาดกิจกรรมการปฏิบัติ เน้นการบรรยายมากเกินไป อธิบายไม่ชัดเจน การใช้แผนโปร่งใสของอาจารย์ตัวเล็กไปมองไม่ค่อยเห็น เครื่องฉายไม่มีคุณภาพ ไม่มีการวัดและประเมินผลเป็นระยะ วัดและประเมินผลความจำมากกว่าการนำไปใช้และข้อสอบยากเกินไป สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิดา กุฎอินทร์ (2551: 62-68) พบว่า ด้านครูผู้สอน เพิ่มหรือคัดเลือกครูผู้สอนให้มากกว่านี้ และต้องการให้ครูผู้สอนปรับปรุงวิธีการสอนให้ละเอียดและเข้าใจมากขึ้น ด้านสภาพแวดล้อมของอาคารเรียนและ

สิ่งอำนวยความสะดวกควรเพิ่มและปรับปรุงห้องเรียนให้ดูดีกว่าเดิม ปรับปรุงระบบแสงสว่างและระบบปรับอากาศ เพิ่มเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการสอนอื่น ๆ เช่น LCD และคอมพิวเตอร์ ด้านห้องสมุดและศูนย์วิทยบริการ ต้องการให้มีการขยายให้กว้างกว่าเดิม สรรหาตำรา วารสาร งานวิจัยที่น่าสนใจ หลากหลาย และทันสมัยให้มากกว่านี้ ปรับเปลี่ยนอุปกรณ์และโสตทัศนูปกรณ์ให้ทันสมัยใหม่ เพิ่มคอมพิวเตอร์ในการสืบค้นให้เพียงพอแก่นักศึกษา เพิ่มระยะเวลาการบริการตามตารางเรียนของภาคสมทบ

จากปัญหาที่กล่าวมาจะพบว่า ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนเพราะการจัดการเรียนการสอนมีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ตามทัศนะของนักศึกษาและอาจารย์

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ตามทัศนะของนักศึกษา

2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ตามทัศนะของอาจารย์

2. วิธีการศึกษา

2.1 การกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

ประชากร คือ กลุ่มนักศึกษาและอาจารย์ ดังนี้

1. ประชากรกลุ่มนักศึกษา ได้แก่ นักศึกษา ระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2554 ของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ชั้นปีที่ 2, ชั้นปีที่ 3, ชั้นปีที่ 4 รวมทั้งสิ้นจำนวน 304 คน

กลุ่มตัวอย่างของกลุ่มนักศึกษาที่ใช้ในการวิจัย

โดยใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Bartlett; Kotlik and Higgins (2001) และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ที่มีสาขาวิชาเป็นขนาดชั้น (Strata) และมีนักศึกษาเป็นหน่วยในการสุ่ม (Sampling Unit) ดังนั้น กลุ่มนักศึกษาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จึงมีจำนวน 220 คน

2. ประชากรกลุ่มอาจารย์ ได้แก่ อาจารย์ที่สอนในปีการศึกษา 2554 ของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครทั้งหมดจำนวน 60 คน

กลุ่มตัวอย่างของกลุ่มอาจารย์ที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งพิจารณาจากอาจารย์ที่มีประสบการณ์สอนไม่น้อยกว่า 3 ปี มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 45 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามโดยแบ่งแบบสอบถาม

เป็น 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบสอบถามนักศึกษา 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปี สาขาวิชาที่ศึกษา

ตอนที่ 2 การประเมินสภาพปัจจุบันและความคาดหวังในด้านการจัดการเรียนการสอนของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วย ข้อคำถาม 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอนด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ด้านสื่อนวัตกรรมและบริการ ด้านสวัสดิการและกิจกรรม ด้านอาคารสถานที่ รวม 51 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ด้านการจัดการเรียนการสอนของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ตามทัศนะของนักศึกษา

ชุดที่ 2 แบบสอบถามอาจารย์ผู้สอน มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุดและสาขาที่สำเร็จ สถานภาพการทำงานปัจจุบัน ประสบการณ์ในการสอนงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการสอน แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และเติมคำลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2 การประเมินสภาพปัจจุบันและความคาดหวังในด้านการจัดการเรียนการสอนของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วย

ข้อคำถาม 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการบริหาร และงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไปรวม 26 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ตามทัศนะของอาจารย์

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามจำนวน 220 ฉบับ และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากนักศึกษาและอาจารย์ของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลพื้นฐานวิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (รัตนะ บัวสนธิ, 2540: 142)
3. วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นโดยใช้ค่าสถิติในการจัดลำดับความต้องการจำเป็น Priority Needs Index (PNI) (สุวิมล ว่องวานิช, 2552: 277)
4. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการจัดหมวดหมู่ความล้มพันธ์ของเนื้อหาแล้วนำเสนอด้วยการบรรยาย

5. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ตามทัศนะของอาจารย์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็น โดยวิธีการวิเคราะห์เมทริกซ์ (Matrix Analysis)

3. ผลการศึกษาและอภิปรายผล

กลุ่มนักศึกษา ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 50.91 และเป็นเพศชายจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 49.09 มีอายุมากกว่า 20-30 ปี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 56.36 รองลงมา มีอายุระหว่าง 18-20 ปี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 37.27 และน้อยที่สุดมีอายุมากกว่า 23-26 ปี และอายุมากกว่า 26 ปี ขึ้นไป มีจำนวน 7 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 3.18 โดยส่วนใหญ่ ศึกษายู่ชั้นปีที่ 3 จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 รองลงมา ศึกษายู่ชั้นปีที่ 2 จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 33.64 และศึกษายู่ชั้นปีที่ 4 จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 31.36 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ ศึกษาศาขาววิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 63.64 และสาขาวิชา วิทยาการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36

จากผลการวิจัยสามารถนำมาจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนตามทัศนะของนักศึกษาจากมากไปหาน้อยในรูปแบบของตารางได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนตามทัศนะของนักศึกษา

รายการ	PNI	ลำดับ
ก) ด้านอาคารสถานที่	5.83	1
ข) ด้านโสตทัศนูปกรณ์และบริการ	5.07	2
ค) ด้านสวัสดิการและกิจกรรม	4.61	3
ง) ด้านหลักสูตร	3.75	4
จ) ด้านอาจารย์ผู้สอน	3.41	5
ฉ) ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	3.36	6

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนตามทัศนะของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านอาคารสถานที่ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ห้องน้ำเพียงพอและสะอาดถูกสุขอนามัย

ด้านที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิต สุรัตน์เรืองชัย (2549: 114) พบว่า คณาจารย์มีการเตรียมการสอน มีพฤติกรรมการสอนในระดับดีมาก และระดับดีปานกลางตามความคิดเห็นของนิสิต มีการใช้สื่อการสอนอย่างสม่ำเสมอ มีการวัดและประเมินผล มีการปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ แสดงว่าคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยบูรพา มีการจัดการเรียนการสอนครบถ้วนตามองค์ประกอบของการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัสวดี หอมสินธ์ (2554: บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนด้านการประเมินผลการเรียนการสอน โดยภาพรวม

อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่าการแจ้งหลักเกณฑ์ในการประเมินผลให้ผู้เรียนทราบก่อนเรียน ความชัดเจนของเกณฑ์ในการประเมินผล ข้อสอบเน้นเนื้อหาที่สำคัญ ความมีประสิทธิภาพของข้อสอบ ความสมมูลระหว่างจำนวนข้อสอบกับเวลาที่ใช้สอบ การตรวจให้คะแนนมีความยุติธรรม สามารถตรวจสอบการประเมินผลได้ อยู่ในระดับมากที่สุด การใช้วิธีการประเมินผลหลายวิธี การแจ้งผลการสอบความรวดเร็วถูกต้องอยู่ในระดับมาก

กลุ่มอาจารย์ ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 68.89 และเป็นเพศชาย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 31.11 โดยส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 35 ปีขึ้นไป จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 75.55 รองลงมามีอายุระหว่าง 30-35 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 17.78 และน้อยที่สุดมีอายุมากกว่า 25-30 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 ตามลำดับวุฒิการศึกษาสูงสุด และสาขาวิชาที่สำเร็จ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาโท จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 86.66 ระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาเอก มีจำนวน 3 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 6.67

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนตามที่คณะของอาจารย์ พบว่า

- 1) ด้านการบริหารงบประมาณ อาจารย์มีความต้องการจำเป็นในเรื่องผู้บริหารพิจารณาการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเพียงพอ และผู้บริหารจัดหางบประมาณภายนอก เพื่อใช้ดำเนินการพัฒนาคณะในด้านต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวัสดุอุปกรณ์อาจมีราคาแพง จึงทำให้งบประมาณ

ที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอกับความต้องการ มหาวิทยาลัยได้จัดตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบและกำหนดระเบียบ คณะกรรมการบริหารทรัพย์สินและจัดหารายได้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้และจัดหาผลประโยชน์ในทรัพย์สิน พ.ศ. 2552 และประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เรื่อง การกำหนดอัตราค่าใช้บริการทรัพย์สินอีกจำนวน 2 ฉบับ จัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินเพื่อการหารายได้ และดำเนินการเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งกองบริหารทรัพย์สินและพัฒนาให้เป็นหน่วยงานอิสระเพื่อหารายได้ในเชิงธุรกิจชีวิต (รายงานประจำปี 2553 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัชวาล เป็ลียนขำ (2537: บทคัดย่อ) ที่พบว่างบประมาณที่ได้รับจัดสรรล่าช้า และไม่เพียงพอต่อการใช้งาน วัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ความพร้อมของคู่มือครู ตำราเรียน และหนังสือประกอบการเรียนมีปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของวัลลภ เทียนสันต์ (2538: 200) ที่พบว่าครูช่าง ใช้สื่อ/อุปกรณ์ในการเตรียมการสอนมาก เช่น ตำราเรียนหลาย ๆ เล่ม คู่มือการสอน แบบงาน หรือใบงาน

- 2) ด้านการบริหารทั่วไปอาจารย์มีความต้องการจำเป็นในเรื่องผู้บริหารพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของคณะให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพจน์ คำริห์ (2551: บทคัดย่อ) พบว่า สภาพปัจจุบันการจัดสารสนเทศที่เกี่ยวกับงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนโรงเรียนไม่มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ ไม่มีความเป็นปัจจุบัน ขาดความถูกต้องสมบูรณ์ในเนื้อหาของงานด้านการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งยังไม่สามารถเรียกใช้ข้อมูลได้ทัน

ตามความต้องการ ข้อมูลการจัดกระจายเนื่องจากขาดการจัดการที่ดี การจัดเก็บข้อมูลยังอยู่ในรูปของเอกสารทำให้เกิดความยุ่งยากในการค้นหาและใช้เวลาานานซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการวางแผนและการบริหารงานในโรงเรียนของผู้บริหารเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งความต้องการจำเป็นทั้ง 2 ด้านนี้ มีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมายต้องปรับปรุงเป็นอย่างยิ่งไม่สอดคล้องกับดำเนินการปรับปรุงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โดยการสร้างวงจรสื่อสารแบบเครือข่ายไร้สาย (WiFi) ขนาดช่องสัญญาณ 100 เมกกะบิตต่อวินาที เชื่อมระหว่างพื้นที่ศูนย์เทคโนโลยีและศูนย์พัฒนวิชาการพระนคร และศูนย์เทคโนโลยีกับศูนย์พระนครเหนือ และขยายช่องสัญญาณที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตเป็น 1000 เมกกะบิตต่อวินาที (รายงานประจำปี 2553 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร)

4. สรุป

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนสูงสุด คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านที่มีความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน

อาจารย์มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอน โดยด้านที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา คือ 1) ด้านการบริหารงบประมาณ มีความต้องการจำเป็น คือ ผู้บริหารพิจารณาการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเพียงพอ และผู้บริหารจัดหางบประมาณภายนอก เพื่อใช้ดำเนินการพัฒนา คณะในด้านต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และ 2) ด้านการบริหารทั่วไปมีความต้องการจำเป็น คือ ให้

ผู้บริหารพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของคณะ ให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ

5. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ดร. ชัยวิจิตต์ เขียวชนะ และ ผศ.ดร. อมรา อมรแก้ว ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะอย่างดียิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ครั้งนี้ รศ. รัตนา อัทธภูมิสุวรรณ ผศ.ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม ผศ.ดร. ธีรศักดิ์ อุ่นอารมณเลิศ ผศ. สุจิตร์ ตั้งเจริญ และ ผศ. สุวิมล พิบูลย์ ที่กรุณาตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือในการวิจัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาบริหารอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือทุกท่าน ที่ให้ความรู้ ให้คำแนะนำและประสบการณ์อันมีค่า ยิ่งแก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณผู้บริหาร ครู อาจารย์ นักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บข้อมูลการวิจัย

6. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ, 2545. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับเป็นกฎหมาย.** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

กระทรวงศึกษาธิการ, 2545. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.),

กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
 ราชชมงคลพระนคร. 2553. รายงานประจำปี
 2553. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะ
 กรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
 ชัชวาล เปลียนซ้ำ. 2537. การศึกษาสภาพปัญหา
 การนำหลักสูตรไปใช้ในระดัับมัธยมศึกษา
 ตอนต้นของโรงเรียนในโครงการขยาย
 โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร.
 วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขา
 วิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

รัตน์ะ บัวสนธิ. 2540. การประเมินผลโครงการ
 การวิจัยเชิงประเมิน. กรุงเทพมหานคร:
 โรงพิมพ์ ต้นอ้อ แกรมมี.

วัลลภ เทียนลันต์. 2538. การศึกษาปัญหา
 การบริหารหลักสูตรวิทยาศาสตร์ช่าง
 อุตสาหกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
 พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1
 พ.ศ. 2533) ตามที่คณะของผู้บริหารและ
 อาจารย์ผู้สอนในวิทยาลัยเทคนิค. วิทยา
 นิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิต
 วิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
 เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

วิชุด ลูร์ตันเรืองชัย. 2549. ศึกษาสภาพและปัญหา
 การจัดการเรียนการสอน วารสารศึกษาศาสตร์มหา
 วิทยาลัยบูรพา ปีที่ 17 ฉบับที่ 2:
 (พ.ย. 2548 - มี.ค. 2549).

สุนิดา กุฎอินทร์. 2551. การติดตามภาวะการมี
 งานทำ ความต้องการและความพึงพอใจ
 ต่อการจัดการศึกษาของบัณฑิตคณะ

บริหารธุรกิจ ที่สำเร็จการศึกษาปี 2549
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชชมงคลพระนคร.
 วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและ
 เทคนิคศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
 พระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ม.ป.ป.

2554. รายงานการวิจัย เรื่อง การมี
 ส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการ
 ศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

สุพจน์ ดำริห์. 2551. การพัฒนาระบบสารสนเทศ
 งานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน
 โดยใช้หลักการวงจรพัฒนาระบบโรงเรียน
 โนนปูนวิทยาคม จ.ศรีสะเกษ. ม.ป.ป.

สุรัชดา หอมลิ้น. 2554. ศึกษาความพึงพอใจในการ
 จัดการเรียนการสอนวิชาพิมพ์ดีดไทย 2
 ของนักเรียน ระดับ ปวช. 1 ห้อง 8 สาขา
 พณิชยการ วิทยาลัยพณิชยการเซตุน.
 วิทยาลัยพณิชยการเซตุน.

สุวิมล ว่องวานิช. 2552. การวิจัยประเมินความ
 ต้องการจำเป็น. กรุงเทพมหานคร:
 สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Bartlett, J.E., Kotrlík, J.W. & Higgin, A.E.W.
 Determining Attrogrriage Sample Size
 in Survey Research. *Information
 Teachnology, Learning, and
 Performance Journal*. 19(1): 43-50.

Cronbach, Lee J. 1970. *Essentials of
 Psychological Testing*. 3rd ed. New York:
 Harper & Row.